

ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ

Η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας ανακηρύχθηκε 1^{ος} επιλαχών προορισμός στο διαγωνισμό EDEN IV έτους 2010 με θέμα «Υδάτινος Τουρισμός» για τις Ιαματικές Πηγές: **Δήμου Καμένων Βούρλων-Ιαματικές Πηγές, Λουτρά Κονιαβίτη/Δήμου Μακρακώμης-Ιαματικά Λουτρά Πλατύστομου/Δήμου Υπάτης-Λουτρά Υπάτης/Δήμου Γοργοποτάμου-Ιαματικές Πηγές Καλλίδρομου/Δήμου Σπερχειάδας-Πηγές Ινάχου, Ίναχος Ποταμός, Παραπόταμος Ρουσιανίτης.**

- **Μακρακώμη**

Η Μακρακώμη είναι χτισμένη 31 χλμ δυτικά της πόλης της Λαμίας, στις νότιες πλαγιές της δυτικής Όθρυος που απολήγουν στην Φθιωτική πεδιάδα σε υψόμετρο 280 μέτρα. Δεσπόζει συγκοινωνιακά διοικητικά και οικονομικά στην ΒΔ Φθιώτιδα με μια αισθητική θέση και όμορφη θέα προς τον Σπερχειό ποταμό και την κοιλάδα του. Σήμα κατατεθέν της πόλης είναι οι πελαργοφωλιές και η όμορφη πλατεία με τα βαθύσκικτα πλατάνια, τα πολλά καφέ και τις ταβέρνες της με ποικίλους εκλεκτούς ντόπιους μεζέδες.

Το παραποτάμιο πλατανόδασος του Σπερχειού αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους οικοτόπους με πλούσια και σπάνια πανίδα και χλωρίδα, αποτελώντας ένα από τα πιο όμορφα πλατανόδαση των Βαλκανίων, με τη μεγαλύτερη βιοποικιλότητα. Στις όχθες του Σπερχειού μπορούν να πραγματοποιηθούν ποικίλες δραστηριότητες ήπιου τουρισμού απολαμβάνοντας την εξαιρετικής ομορφιάς φύση.

6 χλμ βόρεια της Μακρακώμης βρίσκονται τα **Λουτρά Πλατυστόμου** μέσα σε ένα



καταπράσινο περιβάλλον ενώ σε μικρή απόσταση από τη λουτρόπολη, σώζονται τα ερείπια της αρχαίας Φθίας. Από τους πρόποδες της Όθρυος αναβλύζουν δύο πηγές. Η μία είναι ψυχρή, υδροθειούχος, με φυσική θερμοκρασία 25°C και δίνει το πόσιμο νερό του Πλατυστόμου και η δεύτερη είναι θερμή, αλκαλική θειοπηγή με

φυσική θερμοκρασία 33,5°C για λουτροθεραπεία και ποσιθεραπεία.

Οι πηγές του Πλατυστόμου τροφοδοτούν το υδροθεραπευτήριο και το περίπτερο ποσιθεραπείας, ενώ η λουτρόπολη διαθέτει υπερπολυτελές ξενοδοχείο.

- **Σπερχειάδα**

Η **Σπερχειάδα** είναι κωμόπολη του νομού Φθιώτιδας. Βρίσκεται 35 χλμ δυτικά της Λαμίας και πολύ κοντά στη Μακρακώμη. Αποτελεί έναν τόπο με πανάρχαια ανθρώπινη παρουσία και απέραντους ορίζοντες ομορφιάς. Τόπος μαγευτικός και φιλόξενος, παραδοσιακός και σύγχρονος, με αρχαιότητες και όμορφους θρύλους. Όπως πιστεύεται, εδώ ήταν το βασίλειο του Πηλέα και από εδώ ξεκίνησε και ο Αχιλλέας με τους Μυρμιδόνες του για να κυριέψει το Κάστρο της Τροίας.

Η Σπερχειάδα κτίστηκε τα τελευταία χρόνια της τουρκοκρατίας από κατατρεγμένους Σουλιώτες. Το Μάιο του 1942, ο καπετάνιος του ΕΛ.ΑΣ. Άρης Βελουχιώτης ξεκίνησε με λιγοστούς συντρόφους του το αντάρτικο κατά των κατακτητών. Το 1944 οι Γερμανοί έκαψαν όλη σχεδόν την κωμόπολη, σκοτώνοντας δεκάδες αμάχους.

Σπουδαίο διοικητικό και εμπορικό κέντρο σήμερα, με γεωργική, κτηνοτροφική αλλά και βιομηχανική ανάπτυξη δεσπόζει στη Δυτική Φθιώτιδα. Σημείο αναφοράς ο Σπερχειός ποταμός. Διπτετής, Διογέννητος δηλαδή κατά τον Όμηρο και οι αρχαίοι κάτοικοι της κοιλάδας τον λάτρευαν σα θεό. Μα και σήμερα χαρίζει τη ζωή σε τούτο τον τόπο. Από τους παραποτάμους του Βίστριζα (Ίναχος) και Ρουσιανίτη αρδεύονται τα περισσότερα χωράφια και ψηλά από τις πηγές της Βίστριζας κουβαλάει το νερό της η Σπερχειάδα και κάμποσα πεδινά χωριά.

Στο άλλο άκρο η Οξυά. Βουνό απείρου φυσικού κάλλους, με σπουδαία φυτογεωγραφική σημασία. Έχει το νοτιότερο δάσος οξυάς στην Ευρώπη. Εκεί, λέει μια χαριτωμένη τοπική παράδοση, χώρισε με το αδερφάκι της τον έλατο, όταν αποκαμωμένοι σταμάτησαν για λίγο το ταξίδι τους, κατηφορίζοντας από τις βορινές χώρες. Ρίζωσε για πάντα σε κείνο το μέρος ενώ ο έλατος συνέχισε μέχρι τον Ταΰγετο.

Μέσα σε μιας εκπληκτικής ομορφιάς και πανάρχαιας παρουσίας περιοχή, που ξεκινάει από τις πηγές του Σπερχειού, περιβάλλει το Ρουσιανίτη και περιβάλλεται από τη δυτική όχθη της Βίστριζας που είναι στα βόρεια των κορυφών Μεγάλη Χούνη, Οξυά και Κοκάλια και που τελειώνει στη νότια όχθη του Σπερχειού με τους πανέμορφους λόγγους και το πλατανόδασος της Μεσοποταμίας, περιμένουν τον ταξιδιώτη αρκετές αισθητικές εκπλήξεις και πολυάριθμα φιλόξενα χωριά.

- **Καμένα Βούρλα**

Τα Καμένα Βούρλα είναι παραθαλάσσια κωμόπολη της



περιφερειακής ενότητας Φθιώτιδας. Βρίσκεται στα ΒΔ παράλια του Βόρειου Ευβοϊκού κόλπου, ενώ ακριβώς πίσω από την πόλη υψώνονται οι πλαγιές του όρους Καλλιδρόμου. Η ευνοϊκή θέση που είχαν τα Καμένα Βούρλα κοντά στην Αθήνα, από την οποία απέχει 175 χλμ., πάνω στην Ε.Ο. Αθηνών - Θεσσαλονίκης, και 40 μόλις χλμ. από τη Λαμία, καθώς και ο συνδυασμός θάλασσας και δασωμένου βουνού μετέτρεψαν την περιοχή σε

αξιόλογο θέρετρο. Αποτελούν σημαντική τουριστική λουτρόπολη, προσελκύοντας τουρίστες από κοντινές περιοχές και όχι μόνο, ειδικότερα για τις θεραπευτικές πηγές της.

Άποψη Μαλιακού από Όρος Καλλίδρομο

Αποτελούν ίσως το πιο γνωστό μέρος ιαματικών θεραπειών, αφού τα ραδιούχα νερά του είναι μοναδικά σε ολόκληρη τη χώρα. Τα Καμένα Βούρλα εκτείνονται αμφιθεατρικά κι ημικυκλικά, στη βάση του βουνού Κνημίδας και κατά μήκος μιας ομαλής λωρίδας στην οποία η φύση απλόχερα φιλοδώρησε την καλύτερη σύνδεση που θα μπορούσε ανάμεσα σε βουνό και θάλασσα. Με αυτόν τον τρόπο, συνδυάζεται η θάλασσα με το βουνό, η ησυχία με τη διασκέδαση, τα ιαματικά νερά με τα θαλασσινά, σε μια πανέμορφη ποικιλία ανθρώπων, εγκαταστάσεων και φυσικών τοπίων

Οι ιαματικές πηγές των Καμένων Βούρλων έγιναν γνωστές περί το 1926, στο μεσοπόλεμο όταν ο χημικός Μιχαήλ Περτέσης ανακάλυψε ότι η περιεκτικότητα αυτών σε ραδόνιο είναι μοναδική και ανώτερη αντίστοιχων ευρωπαϊκών πηγών προσδιορίζοντας έτσι την μεγάλη ευεργετικότητά τους στον άνθρωπο. Έτσι στη δεκαετία του 1930, περίπου δέκα χρόνια μετά, άρχισε η αξιοποίησή τους και στην πόλη να χτίζονται τα πρώτα σύγχρονα ξενοδοχεία. Μεταπολεμικά τα Καμένα Βούρλα απέκτησαν πολύ μεγάλη φήμη προσελκύοντας προσωπικότητες από όλο τον κόσμο.

Σε μικρή απόσταση από τα Καμένα Βούρλα (περίπου 1χλμ) προς τη Λαμία βρίσκονται τα Λουτρά Κονιαβίτη ή «Μορφονέρια». Η σύσταση των πηγών τους είναι υδρόθειο-χλωριονατριούχος και έχουν φυσική θερμοκρασία 33 βαθμούς Κελσίου. Στις ανοιχτές πισίνες ομαδικής χρήσης τα νερά του Κονιαβίτη θεραπεύουν ή ανακουφίζουν από ρευματοπάθειες, αρθρίτιδες, ημικρανίες και ακόμα ενδείκνυνται για ασθένειες όπως το χρόνια άσθμα, βρογχίτιδες και χρόνιες ρινίτιδες. Επιπλέον σε φυσικά διαμορφωμένα πισίνα θεραπεύονται δερματοπάθειες και αναζωογονείται ο ανθρώπινος οργανισμός, που χαλαρώνει και αφήνεται στις καλλυντικές ιδιότητες των νερών.

Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλους:

Καταφύγιο Άγριας Ζωής: Το καταφύγιο Άγριας Ζωής με την επωνυμία «Πλατανιά» αφορά μια έκταση 35.000 στρεμμάτων, νότια, νοτιοδυτικά των πηγών και της πόλης των Καμένων Βούρλων. Αρχίζει από υψόμετρο 20 μέτρων ως 700 μέτρα και αποτελεί κατάλληλο φυσικό βιότοπο.

Υγροβιότοπος «Βρωμολίμνης»: Η λίμνη Βρωμολίμνη βρίσκεται στην περιοχή Ασπρονερίου, 1,2 χλμ ανατολικά από τον Οικισμό Καμένων Βούρλων.

- **Υπάτη**

Η Υπάτη είναι μια ιστορική κωμόπολη που βρίσκεται στα νοτιοδυτικά του νομού Φθιώτιδας χτισμένη σε 400 μ. υψόμετρο. Απέχει 23 χιλ. από τη Λαμία και 235 χιλ. από την Αθήνα. Βρίσκεται στην είσοδο του Εθνικού Δρυμού της Οίτης, μέσα σε ένα



μαγευτικό τοπίο φυσικής ομορφιάς. Την συντροφεύουν οι θησαυροί της αρχαιότητας, οι βυζαντινοί ναοί, οι καταρράκτες και τα φημισμένα ιαματικά λουτρά.

Υπάτη, Ιερά Μονή Αγάθωνος

Η Υπάτη αριθμεί 2.500 χρόνια ζωής. Διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο σε όλη την Ελληνική Ιστορία, δια μέσου των αιώνων: στους κλασσικούς, Ελληνιστικούς και Βυζαντινούς χρόνους αλλά και στην Τουρκοκρατία, στα χρόνια της Παλιγγενεσίας και του νέου ελεύθερου Ελληνικού Κράτους.

Κατοικήθηκε από τους Αινιάνες (410 π.Χ.) και αναφέρεται από τον Αριστοτέλη ως «Υπάτα». Το 12^ο αι. μ.Χ. ήταν πρωτεύουσα του δεσποτάτου με το όνομα «Νέαι Πάτραι». Επί τουρκοκρατίας ονομαζόταν «Πατρατζίκι». Το 1944 υπέστη το Ολοκαύτωμα από τους Γερμανούς. Γί αυτή τη θυσία των Υπαταίων, η πόλη ανακηρύχθηκε «Μαρτυρική» με Προεδρικό Διάταγμα.

Η Υπάτη αποτελεί ένα εξαιρετικά πλούσιο μέρος σε φυσική ομορφιά. Αυτό προκύπτει από την ύπαρξη σε μικρή σχετικά απόσταση τριών φυσικών στοιχείων: Ιαματικά νερά, Σπερχειός ποταμός και Βουνό Οίτη.

Ο συνδυασμός των ιαματικών νερών, του Σπερχειού ποταμού (με υγιή αρχέγονα παραποτάμια πλατανοδάση) και του όρους Οίτη με χαρακτηριστικές και πλούσιες πηγές νερού, καταρράκτες και αλπικές λίμνες, αποτελεί μοναδικής ομορφιάς στοιχείο.



Υπάτη, καταρράκτης



- **Γοργοπόταμος**

Ένα από τα πιο όμορφα χωριά του Νομού Φθιώτιδας, χτισμένο στους πρόποδες της Οίτης και σε ύψος 35 μ. μέσα στο πράσινο, τις φυσικές ομορφιές και τα γάργαρα νερά του ποταμού Γοργοποτάμου. Πάνω απ' το χωριό βρίσκεται η Ιστορική γέφυρα του Γοργοποτάμου που ενώνει τις δύο πλαγιές της Οίτης και στην οποία περνά η σιδηροδρομική γραμμή Αθηνών - Θεσσαλονίκης.

Σ' αυτή την γέφυρα γράφτηκε μια από τις ενδοξότερες σελίδες της νεότερης ιστορίας. Την νύχτα της 25 Νοεμβρίου του 1942, οι ενωμένες αντιστασιακές οργανώσεις του Ε.Α.Μ και του Ε.Δ.Ε.Σ σε συνεργασία με το Αγγλικό Κλιμάκιο του

Συνταγματάρχη Μάγερ, ανατίναξαν την γέφυρα προκαλώντας μεγάλη καθυστέρηση στην διέλευση των Γερμανών που πίεζαν τους συμμάχους στην Αφρική.

Ιαματικά

1. Στην ευρύτερη περιοχή στο Δ.Δ. Δαμάστας κοντά στην Ε.Ο. Λαμίας- Αθήνας βρίσκονται οι Ιαματικές πηγές του Καλλιδρόμου (Ψωρονέρια). Στην ανοικτή πισίνα μεγάλης χωρητικότητας των ιαματικών πηγών που σχηματίζεται, μπορεί κανείς να απολαύσει το μπάνιο του στους 33οC.

Οι συγκεκριμένες ιαματικές πηγές ενδείκνυνται για παθήσεις όπως: χρόνιες ρευματοπάθειες, αρθρίτιδες, ισχυαλγία, δερματικές παθήσεις, ενώ τα κατά κόσμον «Ψωρονέρια» είναι γνωστά και για τις καλλυντικές τους ιδιότητες.

2. Λουτρά Θερμοπυλών: Νερά υδροθειο-χλωριονατριούχων πηγών που η θερμοκρασία τους είναι 41ο C και οι ιδιότητες τους ενδείκνυνται για παθήσεις όπως: ρευματοπάθειες, αρθρίτιδες, ισχυαλγίες, αιμορροΐδες, δερματικές, γυναικολογικές παθήσεις, χρόνιες παθήσεις του αναπνευστικού συστήματος. Τα νερά των πηγών τροφοδοτούν το υδροθεραπευτήριο που διαθέτει ατομικούς λουτήρες και πισίνα ομαδικής χρήσης.

Η ευρύτερη περιοχή του Γοργοποτάμου στην οποία συμπεριλαμβάνεται και ο Εθνικός Δρυμός της Οίτης είναι πλούσια σε λίμνες, ποτάμια και καταρράκτες ενώ και οι φυσικές διαδρομές είναι πλούσιες και ευχάριστες. Στα ανατολικά της Οίτης, ο ποταμός Ασωπός τη χωρίζει από το όρος Καλλίδρομο και στα δυτικά της ο ποταμός Βιστρίτσα ή Ίναχος τη χωρίζει από το χαμηλό βουνό του Γουλινά.

Στην θέση «Καγκελογέφυρο» και σε απόσταση 800 μέτρα περίπου πάνω απ' την Ιστορική Γέφυρα του Γοργοποτάμου, σχηματίζεται ένα υπόγειο τούνελ και 3 πανέμορφοι καταρράκτες τους οποίους επισκέπτονται καθημερινά πολλοί περιηγητές για να απολαύσουν την φυσική ομορφιά, καθώς και την δροσιά κατά τους θερινούς μήνες.

Το φαράγγι του Γοργοποτάμου θεωρείται από τα πιο δύσκολα της Ευρώπης. Έχει 22 καταρράκτες εκ των οποίων οι περισσότεροι δεν είναι κάθετοι, αλλά γυριστοί σαν ελατήριο. Ο μεγαλύτερος απ' αυτούς είναι 85 μέτρα. Διαθέτει επίσης αρκετές τσουλήθρες και βούτες και διασχίστηκε για πρώτη φορά τον Ιούλιο του 2002. Το φαράγγι διασχίζεται σε δυο ημέρες διανυκτερεύοντας στο ενδιάμεσο της διαδρομής. Οι ομάδες που θα το διασχίσουν θα πρέπει να έχουν αρκετή πείρα πάνω στο canoeing διότι κρύβει αρκετούς κινδύνους.

Φαράγγι Ασωπού: Πεζοπορία και κολύμπι σε ορισμένα σημεία. Ξεκινάει από το χωριό Σκαμνός σε υψόμετρο 700 μέτρων και καταλήγει ενωμένο με το Σπερχειό στην Αρχαία Ηράκλεια (Τραχίνα).

<http://www.kammena-vourla.gr/>

<http://www.vpati.gr>

<http://www.gorgopotamosvillage.gr>

<http://www.dimosmakrakomis.gov.gr/epikoinonia/map>